

Broj: 03-45.1-24-925-1/19
Istočno Sarajevo, 17.7.2019. godine

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH”, br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 9. stav 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 44/04), a u vezi s tačkom 4.2.21 BAS poslovnika o radu stručnih tijela Instituta, i prijedloga poslovnog plana prihvaćenog na 27. sjednici BAS/TC 9, održanoj 29.3.2019. godine, direktor Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine odobrava:

POSLOVNI PLAN BAS/TC 9

Cement, gips, kreč i drugi anorganski vezivni materijali

1. Uvod

Predmet rada Tehničkog komiteta BAS/TC 9, *Cement, gips, kreč i drugi anorganski vezivni materijali* (u daljnjem tekstu: BAS/TC 9) obuhvata standardizaciju u oblasti izrade prednacrti i utvrđivanja nacrti i prijedloga BAS standarda i drugih dokumenata standardizacije, praćenja njihove primjene, sistematskog pregleda i revizije, te primjene postupka preuzimanja međunarodnih, evropskih i nacionalnih standarda u oblasti cementa, gipsa, kreča i drugih anorganskih vezivnih materijala. Uključujući standarde, koji sadrže: definicije pojmova, klasifikaciju, označavanje, tehničke uslove isporuke, uzimanje uzoraka, ispitivanje mehaničkih i fizičko-hemijskih osobina pomenutih materijala.

BAS/TC 9 prati rad sljedećih korespondentnih komiteta:

- CEN/TC 357, *Stretched ceilings*
- CEN/SS B02, *Structures*
- CEN/TC 241, *Gypsum and gypsum based products*
- CEN/TC 193, *Adhesives*
- CEN/TC 51, *Cement and building limes*
- CEN/TC 349, *Sealants for joints in building construction*
- CEN/TC 303, *Floor screeds and screed materials*
- ISO/TC 77, *Products in fibre reinforced cement*
- ISO/TC 74, *Cement and lime*
- ISO/TC 24, *Particle characterization including sieving*

BAS/TC 9 je formiran Rješenjem direktora Zavoda za standardizaciju, mjeriteljstvo i patente Bosne i Hercegovine o formiranju Tehničkog komiteta br. IP-0598/98-02BM od 27.2.1998. godine. Trenutno je aktuelno Rješenje o promjenama u Tehničkom komitetu BAS/TC 9 br. 03-45.1-22-1541-1/18 od 30.10.2018 godine.

Tehnički komitet BAS/TC 9 je formiran radi:

- analize potreba i pripreme prijedloga za preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda;
- razmatranja inicijativa i utvrđivanja programa i planova rada u području djelovanja;
- razmatranja i utvrđivanja metoda rada i aktivnosti na izvršavanju planova rada TC-a;
- osnivanja radnih grupa (WG) i *ad hoc* grupa (AG) te definiranja njihovih područja rada i zadataka;
- usklađivanja planova rada WG-a;
- pripremanja i utvrđivanja nacrti i prijedloga BAS standarda;
- razmatranja mišljenja, primjedbi i prijedloga dobijenih u toku javne rasprave;
- pripremanja i prezentiranja stručnih mišljenja odgovarajućim tijelima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju u skladu s procedurom pripreme međunarodnih i evropskih standarda, te korištenja drugih mogućnosti uključivanja u njihov rad;
- saradnje s drugim tehničkim komitetima i subjektima koji se bave aktivnostima u vezi sa standardizacijom.

Takođe, za predmete standardizacije iz oblasti rada BAS/TC 9 za koje ne postoje evropski standardi i drugi standardizacijski dokumenti, BAS/TC 9 može da donese odluku o preuzimanju međunarodnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata, a ako oni ne postoje, može da donese odluku o preuzimanju nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata drugih zemalja, s kojima Institut ima potpisan ugovor, kao i o izradi izvornih BAS standarda.

2. Poslovno okruženje

2.1 Opšte

Poslovno okruženje za razvoj postojećih i izgradnju novih kapaciteta za proizvodnju građevinskih materijala ima za cilj:

- Osigurati dovoljne količine energije za potrebe privrede, uz sigurno snabdijevanje energijom i optimalne cijene
- Usaglasiti zakonsku regulativu o građevinskim proizvodima sa EU direktivama, na nivou BiH
- Pojačati rad inspekcija i raditi na eliminaciji sive ekonomije, u oblasti tržišta rada i radnih odnosa, kao i u oblasti prometa roba i usluga
- Rasterećenje privrede

2.2 Kvantitativni pokazatelji poslovnog okruženja

Proizvodnja sirovog gipsa anhidrida 58.800,00 t u vrijednosti 1.058.000 KM

Potrland cement 807.587,00 t u vrijednosti 114.672.000 KM

Negašeni i gašeni kreč 307.289,40 t u vrijednosti 4.168.000 KM

2.3 Zahtjevi tržišta

Navedene količine zadovoljavaju između 90 i 100 % domaćih potreba

2.4 Aspekti zaštite okoline

Veliki utrošak energenata

Ciljevi:

- Smanjenje emisije CO₂
- Očuvanje prirodnih resursa
- Gradnja trajnijih konstrukcija

3. Očekivane koristi od rada BAS/TC 9

Osnovne koristi koje se očekuju od rada BAS/TC 9 jesu sljedeće:

- donošenje BAS standarda koji su identični s evropskim i/ili međunarodnim standardima, čime se obezbjeđuje efikasan način za provjeru ispunjenosti uslova utvrđenih zakonima i/ili propisima donijetih na međunarodnom, regionalnom ili nacionalnom nivou;
- pružanje podrške nadležnim ministarstvima i drugim tijelima državne uprave u aktivnostima koje se odnose na usklađivanje propisa s evropskom regulativom, obezbjeđivanjem BAS standarda usklađenih s evropskim i/ili međunarodnim standardima;
- zaštita potrošača;
- uklanjanje prepreka u trgovini;
- predstavljanje i zastupanje interesa BiH u postupku donošenja evropskih i međunarodnih standarda.

4. Zainteresovane strane

Sve zainteresovane strane u BiH su pozvane da učestvuju u radu ovog tehničkog komiteta, uz osiguranje ravnopravnog učešća i zastupljenosti svih interesnih grupa. Moguće je i učešće u statusu posmatrača, pod određenim uslovima koji su utvrđeni Internim pravilima Instituta za standardizaciju BiH. Sve zainteresovane strane mogu da predlože usvajanje određenih standarda.

Zadatak ovog tehničkog komiteta je da u narednom periodu u svoj rad uključi što je moguće veći broj zainteresovanih strana.

5. Ciljevi i strategije za njihovo ostvarivanje

5.1 Ciljevi

- Usvajanje standarda iz oblasti cementa, gipsa, kreča i drugih hidrauličnih vezivnih materijala, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- Usklađivanje nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i/ili međunarodnim standardima i drugim standardizacijskim dokumentima;
- Preispitivanje svih BAS standarda u roku od pet godina od njihovog objavljivanja i donošenje odluke o povlačenju onih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koji imaju isto područje primjene kao evropski ili međunarodni standardi ili drugi standardizacijski dokumenti;
- Zastupanje interesa BiH u oblasti rada tehničkog komiteta pred odgovarajućim evropskim i međunarodnim komitetima za standardizaciju kroz učestvovanje bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih tehničkih komiteta;
- Primjena osnovnih principa standardizacije;
- Promovisanje interesa Instituta za standardizaciju BiH;
- Odgovor na zahtjeve zainteresovanih strana.

5.2 Strategija za ostvarivanje ciljeva

Ostvarivanje ciljeva BAS/TC 9 zasniva se na definisanju prioriteta rada, a to su:

- Praćenje rada korespondentnih komiteta i preuzimanje novih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata;
- Povećanje broja bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih korespondentnih komiteta;
- Prevođenje što većeg broja standarda na jedan od službenih jezika u BiH;
- Povećanje broja zainteresovanih strana koje će učestvovati u radu BAS/TC 9;
- Sprovođenje periodičnih sistematskih pregleda i preispitivanja svih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje je pripremio BAS/TC 9, kako bi se obezbijedila validacija primjene za sve zainteresovane strane koje koriste ove standarde;
- Revidiranje tekstova povučeni BAS standarda objavljenih na jednom od službenih jezika u BiH u skladu s novim izdanjima evropskih ili međunarodnih standarda, kako bi se održao ili povećao broj objavljenih BAS standarda nastalih preuzimanjem evropskih i/ili međunarodnih standarda na jednom od službenih jezika u BiH;
- Informisanje članova BAS/TC 9 o revidiranim Internim pravilima za standardizaciju Instituta.

6. Faktori koji mogu uticati na ispunjenje i implementaciju programa rada

- Nedovoljno učešće domaćih stručnjaka u donošenju BAS standarda;
- Nezainteresovanost stručne javnosti za učešće u javnoj raspravi i dostavljanje primjedbi i predloga u vezi s nacrtima BAS standarda koji se stavljaju na javnu raspravu;
- Nedostatak finansijskih sredstava koji onemogućava obezbjeđenje odgovarajućih prevoda i upućuje na preuzimanje standarda metodom proglašavanja/korica, što umanjuje kredibilitet ovih standarda u poslovnom okruženju;
- Neblagovremeno dostavljanje prijedloga zainteresovanih strana za donošenje BAS standarda pri izradi plana rada BAS/TC 9;
- Nedovoljno pridavanje značaja radu članova BAS/TC 9 i njihova opterećenost poslovima u matičnim organizacijama koje su ih delegirale, što može da dovede do nedovoljnog učešća članova BAS/TC 9 na sjednicama, a samim tim i do odstupanja od plana usvajanja standarda.
- Nepostojanje prevoda odgovarajućih BAS standarda na jednom od službenih jezika u BiH iziskuje dodatne napore i sredstva koji su van oblasti rada BAS/TC 9 i Instituta.

7. Plan aktivnosti

Aktivnosti BAS/TC 9 usklađene su s planovima rada tehničkog komiteta kroz:

- planove pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata u navedenoj oblasti rada, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- obezbjeđivanje usaglašenosti BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i međunarodnim standardima u navedenoj oblasti rada;
- učestvovanje u izradi i preispitivanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje donose evropske¹ i međunarodne organizacije za standardizaciju u navedenoj oblasti rada;
- druge aktivnosti koje predloži Savjet za standardizaciju BiH;
- druge aktivnosti na prijedlog zainteresovanih strana.

---

¹ Sa glasanjem o razvoju evropskih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata započeti će se kada Institut postane punopravni član CEN-a i CENELEC-a

---

Dostavljeno: 1. Sekretarijatu BAS/TC 9,
2. a/a.

DIREKTOR

.....
Aleksandar Cincar